

منو گی پازل می‌زنده بی‌هم

علیرضا ماتولی

۲۰۱۹
سالنامه
بازار

آدمی تا آخر عمرش در حال بازی با جورچین یا پازل خودش است. مگر آن‌ها که اصلاً توجهی به خودشان نمی‌کنند. عده‌زیادی از آدم‌ها خودشان را فراموش کرده‌اند. عده‌زیادی هم اصلاً نمی‌دانند هستند. همین طوری زندگی می‌کنند. و البته هر وقت دچار مشکل می‌شوند، تقصیر زمین و زمان و این و آن می‌اندازند. اما عده‌زیادی از مردم هم هستند که دائم به خودشان مشغولند. می‌خواهند خوب زندگی کنند، اما باز هم در برابر مشکلات همیشگی زندگی کم می‌آورند.

البته به عبارت تعریف واقعی دقت کن. تعریف واقعی؛ یعنی تعریفی که تو در خلوت خودت از خودت داری. اما مسئله این جاست که آیا در خلوت خودت هم شناخت درستی از خودت داری یا نه. تصویری که از کل خودت در ذهن داری، درواقع تصویر قطعه‌های پازلی است که وجود تو را تا اینجا تاثیر داشته‌اند؛ اما از این به بعد خودت هستی که باید این قطعه‌ها را برداری و سر جایشان بگذاری و اگر قطعه‌ای را نداری، بگردی و پیدا کنی. مطمئن باش همه قطعه‌ها در این هستی وجود دارد. به شرطی که دنبالش بگردی و بخواهی خودت را کامل کنی.

اما یکی از این قطعه‌ها این است؛ تو هنوز بچه‌ای! پدر و مادرت و حتی جامعه هنوز نمی‌توانند نقش تو را به عنوان نوجوان بپذیرند. پس قطعه «تو هنوز بچه‌ای» را در قاب پازل وجود تو می‌گذارند. اما تو دوست داری این قطعه را تغییر بدھی. و این قطعه را جای آن بگذاری: من دیگر بزرگ شده‌ام! من دیگر بچه‌نمی‌ستم!

دقت کن؛ اما این که دوست داری این قطعهٔ جدید را جایگزین کنی، هنوز هم گاهی بدت نمی‌آید مثل یک بچه با تورفتار شود. همان مهربانی‌ها و مراجعات‌ها را انتظار داری. گاهی حتی خودت هم شک داری که بزرگ شده‌ای یا هنوز بچه هستی.

این یکی از مسائلی است که روان‌شناس‌ها درباره‌اش بسیار تحقیق کرده‌اند. و حرف‌های زیادی برای گفتن دارند. روان‌شناس‌ها اسم این حالت را می‌گویند بحران هویت. نگران نباش این بحران به‌زودی حل خواهد شد. البته نیاز به این دارد که خودت دربارهٔ خودت خوب فکر کنی و البته نقش دیگران هم هست. پدر و مادر و خانواده و جامعه هم کمک خود را خواهند کرد. البته در بعضی موارد به این بحران دامن می‌زنند و نوجوان عزیز ما را دچار زحمت بیشتر می‌کنند.

حالا که با مفهوم بحران هویت آشنا شدی، آماده شو برای شمارهٔ بعد که حرف‌های اساسی‌تری در این باره خواهی خواند. و اگر دوست داشته درباره مشکلات با ما گفت و گویی داشته باشی، حتماً مکاتبه کن، چه با نامه و چه با پیام‌نگار مجله. فعلاً

در شمارهٔ قبل نوشتیم که این مشکل از ناهماهنگی در چیدن قطعه‌های پازل وجود شکل می‌گیرد. و مشکل اصلی در این است که بعضی از این قطعه‌ها به دست خودت جاگذاری نشده‌اند. پدر، مادر، معلم، دوست، فیلم‌هایی که دیده‌ای، بازی‌هایی که کرده‌ای، نوشته‌هایی که خوانده‌ای؛ همه و همه به نوعی در جاگذاری قطعه‌های وجودت تاثیر داشته‌اند؛ اما از این به بعد خودت هستی که باید این قطعه‌ها را برداری و سر جایشان بگذاری و اگر قطعه‌ای را نداری، بگردی و پیدا کنی. مطمئن باش همه قطعه‌ها در این هستی وجود دارد. به شرطی که دنبالش بگردی و بخواهی خودت را کامل کنی. اما این را هم بگوییم این تلاش کار یک روز، دو روز نیست. تا آخر عمرت باید در این تلاش باشی.

هیچ‌کس نمی‌تواند کامل باشد؛ اما همه می‌توانند بهترین باشند. خداوند در حمام‌کاتانی که در اختیارت گذاشته‌اش توپیاسخ می‌خواهد. حالا برای گرددیم به سؤال اول که بهانه نوشتن این مطالب است.

من کی هستم؟

که باشم من؟ مرا از من خبر کن
چه معنی دارد «اندر خود سفر کن»
اگر کردی سؤال از من که من چیست
مرا از من خبر کن تا که من کیست
شیخ محمود شیستری

این سؤال اساسی بشر است. احتمالاً چیزهایی دربارهٔ هویت یعنی تمام چیزی که تو را می‌سازد. دیگران وقتی می‌خواهند تو را معرفی کنند، هر چه درباره‌ات بگویند در حقیقت دربارهٔ هویت تو گفته‌اند. خودت هم وقتی بخواهی تعریفی واقعی از خودت داشته باشی، از چیزهایی حرف می‌زنی که هویت تو را تشکیل می‌دهند.